

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про створення вільної
економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної
діяльності на тимчасово окупованій території України» (щодо заборони
водопостачання по Північно-Кримському каналу до тимчасово
окупованих Автономної Республіки Крим та міста Севастополя)»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Понад сім років триває агресія Російської Федерації проти України. Внаслідок такої агресії відбулася незаконна анексія Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

Протягом окупації Кримського півострову Російська Федерація вдається до систематичних та масових порушень прав людини, а також продовжує надалі мілітаризувати півострів, збільшуючи кількість техніки та військового контингенту на півострові. З 2018 році на Кримському півострові почався період посухи, що призвело до нестачі води для воєнних баз держави-агресора. Водночас, цивільне населення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя є повністю забезпеченим водою для питних, побутових та інших потреб.

Відповідно до Конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 року держава-окупант зобов'язана за допомогою усіх наявних засобів забезпечувати населення продуктами харчування та медичним матеріалами, постачати необхідні продукти харчування, медичні матеріали та інші припаси, якщо ресурсів окупованої території виявиться недостатньо.

Натомість, останнім часом у українському суспільстві проросійськими ЗМІ поширюються заклики відновити водопостачання на Кримський півострів шляхом розблокування Північно-Кримського каналу, який до початку збройної агресії Російської Федерації забезпечував до 85% потреб півострову.

За даними Державного агентства водних ресурсів України, до 2014 року на півострів щорічно подавалося понад 1 млрд. куб. м дніпровської води. Близько 75-85% потреб Криму у водних ресурсах покривалося завдяки Північно-Кримському каналу. Натомість власні водні ресурси Криму складають приблизно 910 млн. куб. м. на рік, а в особливо посушливі роки зменшуються до 430 млн. куб. м.

Згідно з даними державного обліку водокористування, на питні та побутові потреби мешканців Криму щороку використовувалося близько 101-105 млн. куб. м води, що приблизно у 9 разів менше запасів води на півострові. Тобто питні та господарсько-побутові потреби населення Кримського півострова у повній мірі можуть бути забезпечені власними водними ресурсами навіть у найпосушливіші роки.

Крім того, за оцінками експертів, одна людина споживає приблизно 52 – 54 куб. м води на рік. Отже, навіть з урахуванням збільшення чисельності населення Кримського півострова внаслідок незаконного переміщення сотень

тисяч громадян РФ місцеві водні ресурси цілком здатні задовольнити потреби жителів Криму.

Таким чином, потенційне відновлення Україною водопостачання до Кримського півострова необхідне державі-окупанту для забезпечення розвитку промисловості, сільського господарства та військових баз.

Крім того, відновлення водопостачання в Крим до його повернення під контроль української влади може мати низку вкрай негативних наслідків.

Політика фактичного «умиротворення агресора» буде ускладнювати та віддаляти процеси деокупації та реінтеграції Кримського півострова. Це призведе до подальшої мілітаризації Азово-Чорноморського регіону та продовження «повзучої окупації» на морі.

У підсумку постачання водних ресурсів на тимчасово окуповану територію зменшить фінансову та економічну вартість утримання Криму для держави-окупанта, що сприятиме подальшій інтеграції Кримського півострова до складу РФ.

В комплексі, наведений стан речей означатиме зменшення можливостей України для деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій Криму.

Відповідно до чинного законодавства України на тимчасово окупованій території на строк дії Закону «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», поширюється особливий правовий режим, а саме: на тимчасово окупованій території забороняється діяльність, що підлягає державному регулюванню (ліцензування, отримання дозвільних документів, сертифікація та ін.) господарська діяльність. Заборонено також користування державними ресурсами, в тому числі природними.

Натомість у Законі України «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» діє норма. Згідно з якою Кабінет Міністрів України має право тимчасово обмежити поставки окремих товарів (робіт, послуг) та/або під окремими (всіма) митними режимами з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію (підпункт 4 пункту 12.4 статті 4 Закону). Тобто цим Законом уможлиблюється регулювання поставки води на територію Криму рішеннями Кабінету Міністрів України.

З метою забезпечення уніфікації законодавства України в частині регулювання користування природними ресурсами, зокрема водними, пропонується внести відповідні зміни до Закону України «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України».

2. Цілі і завдання акту

Законопроект підготовлений з метою усунення можливості поставок води на тимчасово окуповані території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя рішенням Кабінету Міністрів України до деокупації цих територій.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту акту

Проектом Закону пропонується внести зміни до статті 6 Закону України «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України», додавши норму щодо заборони здійснення поставок води по Північно-Кримському каналу до території ВЕЗ «Крим», будь-якого іншого забору води з водних об'єктів України з метою подальшої поставки до території ВЕЗ «Крим» - до моменту закінчення режиму тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України та закони України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» і «Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України.

6. Прогноз результатів

Прийняття акта сприятиме захисту національної безпеки та територіальної цілісності України, а також реінтеграції тимчасово окупованих Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

Народні депутати України

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Герашенко Ірина Володимирівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000085452F00DBF38F00
Дійсний до: 05.02.2023 0:00:00

